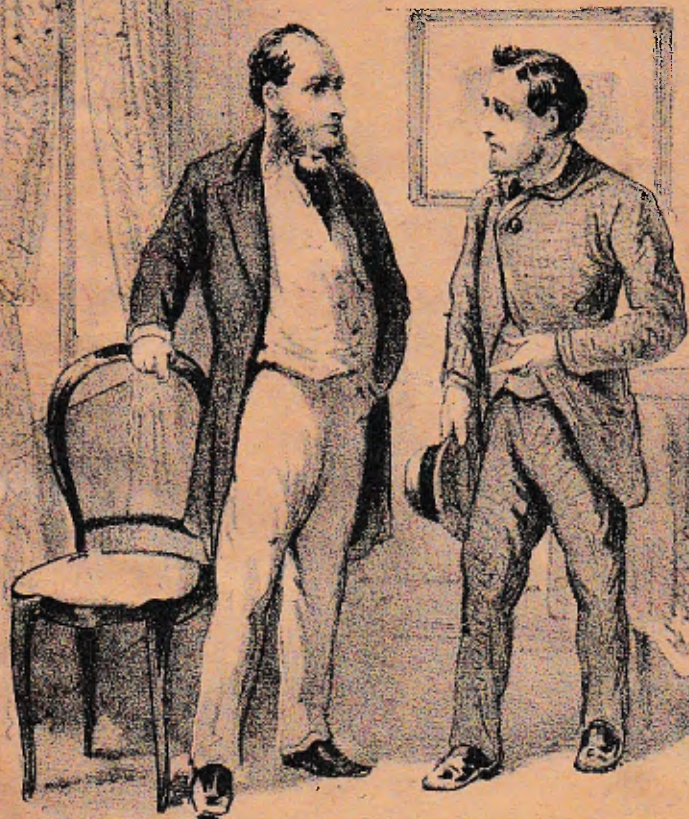
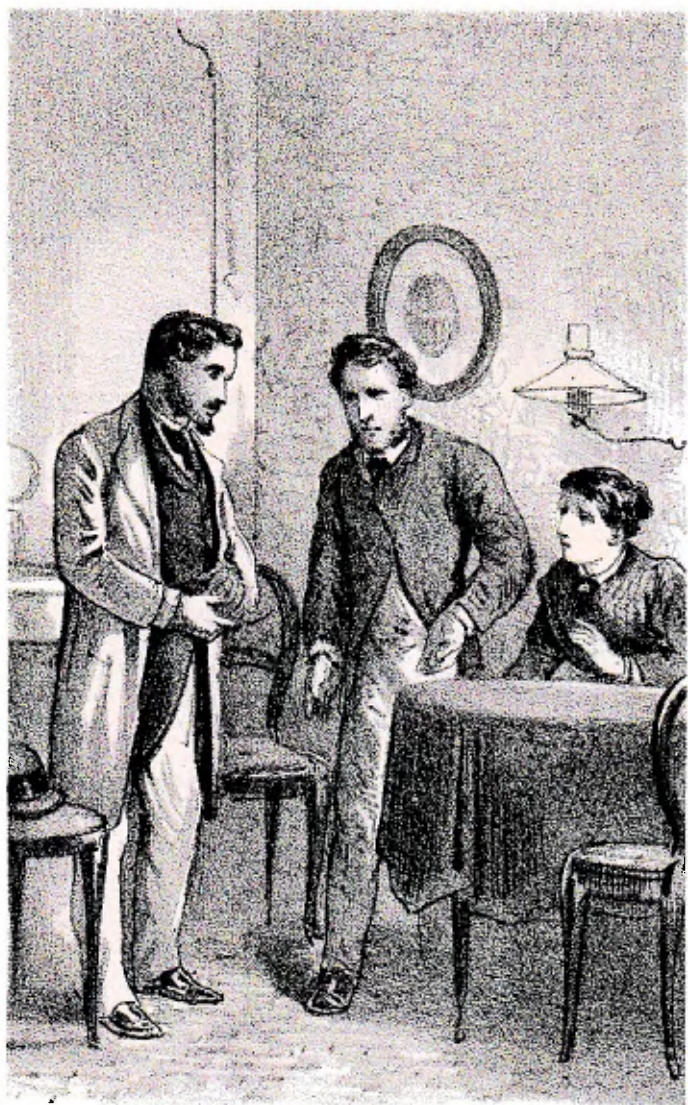

WURIGE KOLEN OP S' WILANDS HOOFD
DOOR
P. J. KLOPPERS

'S GRAVENHAGE, A. BERENDS.

VURIGE KOLEN OP 'S VIJANDS HOOFD.

Een Verhaal voor onze Jangd

DOOR

P. J. KLOPPERS.

TWEDE DRUK.

'S-GRAVENHAGE. -- A. BERENDS

Dagen van Kommer.

't Was Zaterdagavond. Juffrouw Marle had de kleinen vroeg geholpen, doch Willem en Lize mochten opblijven, tot pa van het kantoor kwam. De Zaterdagavond was steeds een feestavond in den kleinen, huiselijken kring. De heer Marle kwam dan wat vroeger tehuis dan gewoonlijk en bijna altijd bracht hij een versnapering of kleine verrassing voor zijn echtgenoot en zijn beide lievelingen mede. Kijk, dan kon het daar binnen zoo recht vroolijk zijn! De heer Marle haastte zich zijn huisjas aan te trekken en de kleine Lize stak haar handjes nit, want ze wist het reeds op haar duimpje, dat pa haar terstond uit moe's armen nam en op zijn eene knie zette, terwijl Willem al spoedig op de andere geklouterd was. Dan speelden zij paard of zongen een versje en pa vertelde hun een geschiedenisje of liet hen prentjes kijken, terwijl juffrouw Marle het avondmaal in gereedheid bracht. Eindelijk, als ze moede van het spelen of luisteren waren en de oogender vroolijke gasten al kleiner werden, nam pa Willem op den eenen en Lize op den anderen arm. Zij gaven moe een nachtzoen en gingen blijde ter ruste. En als alles in de huiskamer stil was, gebruikten de echtgenooten hun eenvoudigen maaltijd, lazen samen Gods Woord en dankten met een gelukkig hart den Heere, dien zij beiden lief hadden, voor Zijn rijke zegeningen.

De heer Marle kwam echter later dan gewoonlijk. Willem was

reeds eenige malen op een stoof geklommen en had door het venster getuurd om te zien, of pa nog niet kwam, maar 't was reeds zeven uur geslagen en nog wachtten zij vergeefs. Eindelijk, daar kwam de lang verwachte.

„Wel, pa, wat zijt gij lang uitgebleven? Hoe komt dat zoo?” vroegde juffrouw Marie haar echtgenoot.

„Och, Marie, dat zal ik u straks wel eens vertellen,” antwoordde deze, doch op zulk een ongewonen toon, dat juffrouw Marie onwillekeurig haar echtgenoot aanzag. Zij bemerkte, dat hem de tranen in de oogen stonden, en zijn gelaat droeg duidelijke sporen van kommer.

„Wat is er, Willem? Scheelt u iets?”

„Niets, lieve Marie, niets! Straks, als de kinderen ter ruste zijn, zal ik het u wel zeggen. Laat er hen niets van merken.”

Hierop ging de heer Marie naar boven. Toen hij beneden kwam, was het zijn echtgenoot duidelijk, dat hij zich hersteld had; mer een opgeruimd gelaat nam hij hun beide lievelingen tot zich en begon met hen te spelen. Zij speelden naar hartelust en de kleine Lize gierde van de pret. Eindelijk sloeg de klok acht uur en pa bracht ze te bed.

„Wat hindert u, Willem? Hebt ge weér iets gehad met den heer Jansen?” vroegde juffrouw Marie, toen haar echtgenoot tegenover haar aan de tafel plaats nam.

„Ja, Marie, ik heb wat met den bockhouder gehad en, —” ging hij na een oogenblik stilzwijgen voort, „wel het laatste, dat ik met hem hebben kan.”

„Wat dan, Willem? Gij doet me schrikken!”

„En toch wil ik het u maar terstond zeggen, Marie, hoe smartelijk het mij ook zij. Ik ben ontslagen!”

„Ontslagen!” riep juffrouw Marie ontsteld. „Waarom?”

„Omdat ik weigerde des Zondags te werken.”

„Daarom alleen, Willem?”

„Dat weet ik niet. Ik geloof, dat hij mij sinds eenigen tijd zoekt. Ik heb het u niet willen zeggen, wijl ik voistrekt niet dacht, dat hij zijn moedwil zoo ver drijven zou en ik u niet gaarne onnoodig bezorgd wilde maken. Sedert ik hem voor een

paar maanden geweigerd heb, een post te boeken, welke niet uitgegeven was, kon ik geen goed meer doen. Hij gelastte mij reeds de vorige week op Zondag te werken, doch toen ik hem zeide, dat ik dit nooit had behoeven te doen en ook nu niet deed, werd hij vreeselijk boos en antwoordde mij:

„Wat praat gij van mijn voorganger? Wat scheelt mij mijn voorganger? Al wilde die ook het geheele kantoor bezetten met zulke sijne kwezels, als gij zijt. Ik zeg u, dat gij komt en gij alleen. Ge kunt u deze week bedenken en anders zoekt ge mijn voorganger maar op en vraagt bij hem werk.”

„En wilde hij niet toegeven?” vroegde juffrouw Marle angstig.

„Deze week, toen hij mij wat bedaarder toescheen; sprak ik er hem nogmaals over en wees hem op mijn langdurigen dienst aan het kantoor, op mijn gezin, doch hij antwoordde kortaf:

„Zaterdag spreken we nader, mijnheer Marle. Niemand dwingt u, Zondags ledig te zitten.”

De heer Marle zweeg en, het voorhoofd in de hand latende rusten, zag hij het venster uit naar de ondergaande zon.

„Indien ge u eens tot den heer Geurtsen zelf wenddet; mogelijk zou die u recht doen; Willem.”

„Och, Marie, dat helpt mij niets! De heer Geurtsen kijkt in den laatsten tijd alleen door de oogen van den boekhouder. Hij kwam hovendien zelf op het kantoor, om het mij te zeggen, want met den boekhouder had ik het dezen middag reeds afgemaakt. De heer Geurtsen laat zich blinddoeken en wordt bestolen, terwijl hij zijn oude en trouwe dienaren van zich stoot. De boekhouder neemt hem dan ook geheel voor zich in door hem te vleien. Daarentegen schijnt die man voor zijn ondergeschikten niets over te hebben dan vloek- en scheldwoorden: het geheele kantoor haat hem. Doch wat nu te doen, Marie? Het smart mij het meest om u en de kinderen.”

„De Heere regeert, Willem, en Hij zal ons niet doen omkomen. Ik geloof, dat gij goed gedaan hebt, en waar ge om 's Heeren wil in moeilijkheid gekomen zijt, zal Hij ons daarin ook niet verlaten. We kunnen ons wel eenige dagen redden, en misschien zal de Heere in Zijn liefde wel zorgen, dat ge tegen dien tijd wat

anders hebt. Kom, gij zijt niet gestemd tot lezen van avond! Laat mij dat eens voor u doen!”

Juffrouw Marie nam het Nieuwe Testament, dat naast haar echtgenoot op tafel lag, sloeg het open en las. Welk een heerlijk Woord! Haar echtgenoot zag haar onder het lezen met dankbare blikken aan, want er vloeiden balsemdroppen in de wonde zijns harten. Ze las dat schoone hoofdstuk, waarin ons vermaand wordt, de menschen niet te vreezen, doch veel meer Hem, in Wiens hand ons eeuwig heil besloten ligt. Zij las van de muschjes, die voor God niet vergeten zijn, en de haren onzes hoofds, welke alle geteld zijn. Genoeg, wie ooit in kommervolle dagen troost behoeft, die sla Lukas 12 in zijn Bijbel open en te midden van al de rampen en zorgen des levens, te midden van de boosheid der menschen, zal Hij zich veilig weten onder de hoede zijns Gods, indien hij met een goed geweten om 's Heeren wil lijden moet.

Juffrouw Marie sloot den Bijbel en beide echtgenooten stortten in een stil gebed hunne harten tot God uit. Nog hadden zij hiermede niet voleind, toen er gebeld werd. Het was een der collega's van den heer Marie, die hem zijn deelneming kwam betuigen, bij de onrechtvaardige en onmeedoogende behandeling van den boekhouder.

„Ik verschil met u in zienwijze, wat de viering van den Zondag betreft, doch ik zeg, dat het laag is van den boekhouder, om een oud bediende, die een huisgezin heeft, alleen om die reden te ontslaan. Waarlijk, mijnheer Marie, het grieft ons allen meer, dan wij u zeggen kunnen. Die Jansen is een lage schurk, en het zal er hem naar gaan. Wacht maar, hij heeft zijn lied nog niet uitgezongen. Het kan hem nooit goed gaan, die zijn minderen zóó behandelt. Want in den grond doet hij met ons allen evenzoo. Hij vloekt en baldert den ganschen dag tegen iedereen en, als de directeur komt, heeft hij zijn fluwelen tong klaar. Dan is het „och, mijnheer Marie, wilt u zoo goed zijn” en „vriend Borster, och, sla, als het u belieft, even die folio voor mij op!” Daar is nog nooit iemand op het kantoor zoo algemeen gehaat geweest als hij. Doch eens komt onze beurt en, als we hem een poets kunnen

spelen, dan kan hij er op rekenen, dat we hem loon naar werk geven zullen. Wat mij betreft, al zat hij met zijn familie aan den weg te bedelen, ik zou in staat zijn, om hem te verwijten, dat...."

"Foei, mijnheer Borster!" viel de heer Marle den onvermoelden spreker in de rede, wiens stroom van verontwaardiging altijd rijker en troebeler vloeide, „dat is niet goed. Ik geloof met u, dat er spoedig een einde komen zal aan de snoode handelingen van den boekhouder, doch ik zou niet gaarne een steen op hem en zijn gezin willen werpen. Ik heb diep medelijden met hem, als ik bedenkt, dat hij zich en de zijnen ten val brengen zal en dat door eigen schuld, terwijl anderen hem eer met verwijten overladden, dan hem deelneming zullen betuigen."

"Medelijden? Hoor eens, mijnheer Marle, ik heb medelijden met menschen, die buiten hun schuld ongelukkig worden; maar met zulk een bulderbast, als Jansen, die zijn patroon misleidt en zijn ondergeschikten kwelt, neen, hoor, dat wil er bij mij niet in, — dat vind ik met uw verlot.... dwaasheid. En zijn gezin! Wat een staat! Zijn vrouw en zijn kinderen gaan gekleed als de voor-naamsten van de stad en onze patroon kan geen rijker leven leiden, dan hij doet. Als dat alles van zijn salaris af moet, doch.... dat zijn duistere zaken. Één ding weet ik wel; hij heeft evenmin eigen middelen als ik."

De heer Marle zweeg, daar het gesprek een richting nam, die hem niet beviel, en de bezoeker, dit opmerkende, wierp het net aan de andere zijde uit.

"'t Is voor u maar het ergste of liever voor de juffrouw en uw kinderen, doch ik vertrouw, dat de lange jaren van trouwen en nauwgezette dienst op het kantoor u een goede aanbeveling bij anderen zullen zijn."

"Ik hoop het, mijnheer Borster. In elk geval, mijn brood en water zijn mij gewis en zoolang ik dit heb, heeft mijn gezin het ook. Ik heb er vollen vrede bij, den wil van mijn God gedaan te hebben."

"Ja, ja, 't is altijd gelukkig, als men nog zoo'n appeltje voor den dorst heeft. Als iemand eigen middelen bezit, al is het nog

zoo weinig, dan kan hij zulke geschiedenissen toch een tijd lang verduren, zonder met de zijnen broodsgebrekk te lijden."

"Eigen middelen, mijnheer Borster, bezit ik niet. Wie heeft u dat gezegd?"

"Gijzelf zooveel, indien ik u ten minste niet verkeerd begrepen heb. Gij zijt immers zeker, dat ge geen gebrek lijden zult! Nu, ik verheug mij daarin van harte."

"Geld bezitten we niet, maar wij dienen een God, die eenmaal beloofd heeft, dat zij, die Hem vreezen, geen gebrek zullen lijden en daarop rust ons betrouwen te midden van alle rampen en wederwaardigheden dezes levens."

"Dat begrijp ik niet, mijnheer Marle. Ik heb het meer hooren zeggen, doch het wil er bij mij niet in. Als dan die God u zóó liefheeft en zóó verzorgt, eilieve, zeg mij, waarom laat Hij dan dit leed over u komen? Waarom maakt Hij niet, dat allen, die Hem dienen, het goed hebben in de wereld?"

"Zij hebben het goed, mijnheer! Zij zijn voor tijd en eeuwigheid gelukkig."

"Noemt gij uw ontslag dan een geluk? Dat is mij te hoog."

"Ik weet, dat deze beproeving mij en den mijnen tot zegen strekken moet en zal, mijnheer Borster. Wij zullen er Hem des te meer in leeren kennen en lief hebben en dat alleen is wezenlijk heil voor ons."

"Maar, lieve vriend, op die wijze kunt ge alles gelukkig rekenen, zelfs uw dood wel!"

"Juist, mijnheer, het sterven is ook voor den christen geen ramp; integendeel, de dood verlost hem van alle smarten en zorgen des levens en voert hem ten hemel, waar hij bij Zijn Heere en Heiland eeuwige vreugde en ongestoorden vrede genieten zal."

"Hoor eens, ik kan mij zoo iets slecht denken en geloof veeleer, dat die groote God zich om ons, nietige schepselen, volstrekt niet bekommert."

"En gevoelt gij u bij die gedachte werkelijk gelukkig, mijnheer Borster? Is het dan zooveel aangenamer, te gelooven, dat wij, arme menschen, maar alleen staan op de wereld zonder een Almachtigen, liefderijken en wijzen God, die zich om ons bekom-

mert? Zeg mij, stelt die gedachte u ook gerust, als gij aan uw eigen sterven denkt?"

„Och, waarde vriend,” antwoordde de heer Borster, „ik heb zooveel met het leven te doen gehad tot heden, dat ik waarlijk nog geen tijd gehad heb, om over sterven te denken. En dan moeten er nog menschen boven u staan,” ging hij voort, verheugd een gelegenheid gevonden te hebben, om van een onderwerp af te stappen, dat hem niet erg beviel, „die u het leven nog moeilijker maken, dan het reeds is, zooals onze boekhouder doet. Als hij morgen broodsgebrek had, dan had hij dat dubbel aan ons en aan u verdiend, die ellendige! He, mijnheer Marle, ik zou hem koelbloedig . . .”

„Mijnheer Borster, ik heb den boekhouder de waarheid gezegd, ten koste van mijn betrekking; ik wil ze u niet verzwijgen, vooral daar ik weet, dat gij mij uw toegenegenheid daarom niet zult onthouden. De God, Dien ik dien, verbiedt mij in Zijn Woord, niet alleen om kwaad met kwaad te vergelden, maar stelt die Hem dienen ook in staat, hun vijanden lief te hebben.”

„Als dat waar is, — als gij het u niet verbeeldt, mijnheer Marle, dan heb ik waarlijk eerbied voor uw godsdienstige overtuiging, doch, vergeef mij, ik kan aan zulke schoone gezegden geen geloof slaan en zou ze eerst in het leven moeten zien betrachten. Ik hoop van harte, mijnheer Marle, dat ge niet in den nood geraakt, doch, ik spreek uit ondervinding, als ge voor uw gezin geen raad meer weet, zult ge den man vloeken, die deze ellende over uw en hun hoofd gebracht heeft.”

„Uw ervaring acht ik te hoog, om ze tegen te spreken, mijnheer Borster. Ik erken gaarne, dat dit dikwijls het geval is. Toch hoop ik, dat mijn God mij bewaart, uw ondervinding op dit punt te verrijken.”

De heer Borster stond op en na vele betuigingen van deelneming en medelijden, liet hij den heer Marle en diens echtgenoot alleen. En zoo ging het met alle vrienden, die zich de eerste dagen beijverden, den verongelykte hun deelneming te betuigen. De heer Marle zat intusschen niet stil. Overal bood hij zijn diensten aan, doch zij werden niet aanvaard, daar men meende, dat de firma

Geurtsen om zulk een nietige reden toch geen oud en trouw bediende zou ontslaan, en men dacht, dat er iets anders achter stak. De heer Geurtsen had een buitenlandsche reis ondernomen en het geheele beheer zijner zaken aan zijn boekhouder overgelaten. Wendde men zich tot Jansen om inlichtingen over den heer Marle, dan zorgde de boekhouder wel, dat deze niet al te gunstig luiden en hij werd des te eer geloofd, daar hij in hooge mate de kunst verstond, zijn meerderen te vleien en voor zich in te nemen.

Zes weken gingen voorbij en nóg was er voor de beproefde familie geen uitkomst. Wel had de heer Marle eenig schrijfwerk tohuis gevonden, doch het loon, hiervoor ontvangen, was nauwelijks genoegzaam, om in de eerste behoeften van zijn gezin te voorzien. De weinige spaarpenningen waren opgeteerd en zij zouden zich moeten bekrimpen. Toch, hoe zwaar ook beproefd, de heer Marle gaf het vertrouwen op God niet op. Hij kon niet gelooven, dat God hem en de zijnen verlaten zou in dezen nood, dien hij om 's Heeren wil leed. Zijn echtgenoot voerde in de eenzaamheid haars harten een hangen strijd. Zij zag de toekomst donker in en, terwijl zij den Heere om uitkomst bad, vloede daar in stilte menige traan. Zij had haar echtvriend te lief, om hem te doen blijken, wat haar deed lijden, doch zij kon het niet altijd verbergen.

Het was Vrijdagavond en weder zaten zij beiden alleen.

„Er komt nog maar niets opdagen, Willem,” zeide juffrouw Marle, om het pijnlijk zwijgen te verbreken, dat een tijdlang in het vertrek heerschte.

„Tot heden niets, Marie, doch de Heere zal wel uitkomst geven,” antwoordde haar echtgenoot.

„Gij hebt nog al goed vertrouwen, maar we zullen toch naar een goedkoopster woning moeten omzien,” hernam juffrouw Marle.

„Ik geloof het ook en het smart mij, dat de kinderen het tuintje zullen moeten missen; doch laten wij samen trachten, de opofferingen, waartoe wij om 's Heeren wil genoodzaakt zijn, met blijdschap te doen. Wij zijn toch nog boven velen hevoorrecht en wij hebben geen van Zijn weldaden verdiend. Ik kan niet anders gelooven, of God heeft er Zijn wijze en liefderijke bedoeling mede,

waar Hij ons in dezen donkeren weg leidt en te Zijner tijd zal Hij licht geven."

„Als ge nog eens naar het kantoor gingt?" zeide juffrouw Marie aarzelende.

„Den boekhouder vragen om weér te mogen komen?" vroegde de heer Marie.

„Ja, wat dunkt u?" hernam zijn echtgenoot, op eenigszins weifelenden toon.

„Goed, ik zal het doen om uwentwil, Marie, doch ik twijfel zeer. of het iets geven zal."

„Ge kunt niet weten: hij kan van meening veranderd zijn. Zelf zal hij den eersten stap niet doen."

„Neen! Nu, ik zal het wagen; doch, lieve Marie, laten wij onze hoop niet op menschen bouwen. De Heere zal uitkomst geven!"

Juffrouw Marie antwoordde niet. Zij benijdde het vertrouwen en de rust van haar echtgenoot, daar zij toch wist, hoezeer haar belangen en die der kinderen zwaar wogen op zijn ziel. Zij meende echter, dat zij geen enkel middel onbeproofd mochten laten om zich aan den druk te onttrekken, waarin zij verkeerden, en hoopvol verbeidde zij den volgenden dag. De heer Marie daartegen wachtte geen vrucht van zijn poging. Hij meende echter dezen stap, hoe vernederend en moeilijk ook, te moeten doen, al ware het slechts ter wille van elk stil verwijt, dat bij oogenblikken van strijd in zijn gemoed mocht oprijzen en bovenal ter wille van zijn lieve echtgenoot.

Toen hij den volgenden dag gereed stond om heen te gaan, nam hij de hand zijner echtgenoot in de zijne en haar diep in de oogen blikkende, vroegde hij:

„Marie, er is een middel om op het kantoor terug te komen. Zoudt gij willen, dat ik mij verboud om des Zondags te arbeiden?"

„Neen, Willem, dat moogt gij niet!" antwoordde zij beslist en, zijn hand drukkende, vervolgde zij: „als gij niet slaagt, zullen wij samen onzen weg met vertrouwen bewandelen, het ga, hoe het ga. Ik weet, dat het niet gemakkelijk voor u is, doch doe

het om de kinderen, dan hebben we geen verwijt. Ik zal er u des te meer om liefhebben."

Ofschoon de heer Marle lang moest toeven, eer de boekhouder zich vertoonde, scheen hij dozen in goede stemming aan te treffen. Geen wonder, trouwens! De trotschaard vleide zich, dat de bediende zich voor hem vernedert en toegeven zou. Immers, wat kwam de man anders bij hem doen? Hij wist toch wel, dat een man, als Jansen, niet terugkwam op zijn woorden.

"Wel zoo, mijnheer Marle, ik heb u in langen tijd niet gezien," zeide hij met een spotlach, „wat is er van uw dienst?"

"Mijnheer Jansen," antwoordde de aangesprokene, „ik kom tot u, gedreven door den nood van mijn gezin: Ik wilde u..."

"o Juist, mijnheer Marle," viel de onbeleefde man hem in de rede, „juist, doch den nood van uw gezin hebt ge aan uw eigen dwaasheid te wijten. Ge komt mij dus vertellen, dat ge van godsdienstige overtuiging veranderd zijt! Best, opperbest, mijnheer Marle, en of ik u weder op het kantoor wil toelaten? Ja, ziet ge, de nood van een gezin is een geschikt middel, om iemand van dwaasheid te genezen."

De heer Marle had moeite de tranen te weerhouden, welke de spottende toon van den boekhouder in zijn oogen deed opwellen, doch hij vermande zich en antwoordde:

"Juist, mijnheer, het laatste kwam ik u vriendelijk verzoeken! Ik bid u, denk aan mijn vrouw en mijn kinderen!"

"'t Is goed, mijnheer Marle, toen mij dan, dat gij genezen zijt en kom morgen te tien uur op het kantoor."

"Mijnheer Jansen, ik wil alles voor u doen, wat in mijn vermogen is, doch spaar mij dat! Geloof mij, dat kan, dat mag ik niet: God en mijn geweten verbieden het mij."

"Wat praat gij van God en uw geweten! Zorgen die voor uw gezin? Kort en goed: wilt ge morgen komen, ja of neen?"

"Ik wil des nachts voor u arbeiden, als ik des daags misschien niet genoeg doe; maar hierin kan ik u niet ter wille zijn."

"Blijf dan met uw God en uw geweten tehuis zitten en laat de raven u brood brengen!" antwoordde Jansen ruw en keerde den heer Marle den rug toe.

„Daarop zal ik het dan wagen,” dacht de heer Marle bij zichzelf en verliet de woning.

„Go zijt niet geslaagd?” zeide juffrouw Marle, terwijl zij een vragenden blik op het gelaat van haar achtgenoot wierp, toen hij binnentrad.

„Neen, Marie! Alleen tot dien prijs kan ik weêrkomen.”

„Ge hebt toch niet toegegeven, hoop ik?” hernam zij angstig.

„Neen!”

„Ik zal er u nooit een verwijt van maken! Integendeel! Laten wij wachten op den Heere, Willem! Hij zal u verhoogen te Zijner tijd! Het is een moeilijke gang voor u geweest, doch nu ben ik ook gerust.”

„Dan ben ik blij, dat ik mij de vernedering getroost heb, Marie. Ik denk dezen middag naar een andere woning om te zien en wij moeten maar zooveel mogelijk bezuinigen. Ik hoop, dat de Heere mij nog eens in staat stellen zal, u en den kinderen de opoffering te vergoeden.”

„Wat Hij doet, is welgodaan, Willem! Ik noch de kinderen zullen schade lijden.”

11.

Loon naar Werk.

Nog was de week niet ten einde, toen de heer Marle zich op zekeren avond in de schemering naar buiten begaf, ten einde eenig schrijfwerk, dat hem opgedragen was, te bezorgen. In gedachten verzonken, liep hij voort en waarlijk, een man, als hij, had dan ook genoeg stof om zijn gedachten bezig te houden. Hij was niet vroolijk gestemd. Wel was de nieuwe woning nog niet betrokken, doch bezuinigen, ja, dat moesten zij hoe langer zoo meer.

Vleesch hadden de kinderen reeds in verscheidene dagen niet ge-proefd en nu zou de groente ook van tafel moeten blijven. „'t Is ook alles zoo duur,” zuchtte hij in zichzelf.

„Goedenavond, mijnheer Marle!” zeide een wandelaar en bleef voor den aangesprokene stilstaan. Een weinig onthutst, wyl hij zoo onverwachts in zijn overpeinzingen gestoord werd, antwoordde de heer Marle: „Goedenavond!” en wilde nitwijken, toen hij, den wandelaar aanzienste, zijn ouden patroon herkende.

„Hoe! U hier, mijnheer?” riep hij verbaasd uit.

„Ja,” antwoordde de heer Geurtsen, „ik begaf mij juist naar uw huis. Zou ik u ook een oogenblik ten uwent kunnen spreken?”

„Met het meeste genoegen, mijnheer!”

„Welnu, dan kom ik over een uurtje bij u: ik moet toch nog andere zaken doen en gij kunt dan eerst de uwe gaan afmaken.”

„o, Ik heb niets dringends, mijnheer. Indien u op weg waart naar mijn huis, wenscht u mij zeker liever terstond te spreken en ik ben tot uw dienst. Wenscht u niet liever, dat ik bij u kom?”

„Neen, neen. Ik zal om negen uur ten uwent zijn. Als ge dan een oogenblik hebt? . . .”

„Gaarne, mijnheer!”

„Met een vriendelijken groet ging de patroon zijns weegs, doch hij liet een storm van vragen in het hart van den heer Marle over.

Wat zou de heer Geurtsen willen? Zou er iets voorgevallen zijn op het kantoor? Hoe het zij, uit den vriendelijken toon, waarop de heer Geurtsen tot hem gesproken had, kon hij van de ontmoeting zich niet anders dan goeds beloven en zijn hart dankte den Heere voor deze Zijn liefderijke beschikking. Hij haastte zich, om zijn schrijfwerk te bezorgen en ijfde toen terug naar huis, om ook zijn echtgenootte op het bezoek van den heer Geurtsen voor te bereiden. In gespannen verwachting verbeidde het beproefde echtpaar diens komst. Nauwelijks had de klok negen uur geslagen, of er werd gescheld en weldra was de heer Marie tegenover zijn patroon gezeten.

„Mijnheer Marle,” zoo ving de heer Geurtsen aan, „'t zal u misschien verwonderen mij te zien, daar ik op reis was en nog

eenigen tijd in het buitenland dacht te vertoeven. Doch in het begin dezer week ontving ik van een vriend inlichtingen over het kantoor, die mij noodzaakten terstond orde op mijn zaken te stellen. Ik ben nog niet op het kantoor geweest, daar ik mijn komst liever geheim hield. Van u wenschte ik wel eens te weten, waarom gij eigenlijk mijn dienst verlaten moest."

"Mijnheer!" riep de heer Marle verbaasd, "weet...?"

"Ik ben schandelijk misleid, mijnheer Marle! Schandelijk misleid! Wees zoo goed en deel mij de reden van uw vertrek mede!"

"De boekhouder wenschte, dat ik des Zondags arbeide en mijn geweten verbood mij dit."

"Wat? Zondags arbeiden? Zeg mij oerlijk en openhartig: weet gij dan niets van dien post der firma B. en Co., waarvan de boekhouder mij sprak? Zijt gij daarom niet weggezonden?"

"Een post der firma B...?" herhaalde de heer Marle nadenkende. "Nee, mijnheer ik heb dien geboekt, anders herinner ik mij niets."

"Hebt gij dien niet te hoog geboekt en de rekening eveneens vervalscht? Hebt gij daarover met Jansen geen woorden gehad?" hernam de heer Geurtsen.

De heer Marle verbleekte. "Mijnheer!" zeide hij, "ik heb u zeven jaar gediend, doch mij nimmer een cent toegeëigend van hetgeen het mijne niet was. Ik dank God, dat Hij mij daarvoor heeft bewaard."

"Vergeef mij, mijnheer Marle! Jansen heeft mij als reden van uw vertrek opgegeven... verduistering van gelden. Ik kon het ook bijna niet voor waar aannemen, doch daar hij nog trachtte u voor geheel en ondergang te redden en mij verzocht, de zaak aan hem over te laten..."

"Mijnheer!" riep de heer Marle op een toon van verontwaardiging, "en de boeken dan? Bewezen die het tegendeel niet?"

"De boeken bewezen het juist, mijnheer Marle! Doch nu ben ik op de hoogte gekomen, hoe de boeken vervalscht zijn. Ik begriep alles. Uw hand is gemakkelijk door een bedrieger na te maken. Zeg mij, weet gij ook niets van een post van het vorige jaar, waarvoor de firma Z... ten onrechte is geboekt geworden?"

De heer Marle zweeg, doch, toen hij bemerkte, dat de heer Geurtsen hem met een uitdrukking van twijfel aanstaarde, antwoordde hij :

„Ja, mijnheer, daarvan weet ik.”

„Heeft de boekhouder u toen gowaarschuid?”

„Gwaarschuid? Neen, een waarschuwing was niet ter plaatse.”

„Wij verstaan elkander niet, geloof ik. Wat heeft hij u daarvan gezegd?”

„Och, laat mij den schuldenlast van een ongelukkige niet verzwaren, mijnheer!” antwoordde de heer Marle.

„Gij zijt edeler dan uw vijand, doch spreek, want ik wil de waarheid weten!”

„Indien gij het eischt, mijnheer, zal ik het u zeggen. Hij wilde mij overhalen een post onder de uitgaven te boeken, die reeds geruimen tijd verrekend was.”

„De lage booswicht!” riep de heer Geurtsen uit. „Hij heeft u schandelijk bij mij beticht, terwijl hij zelf den grofsten diefstal pleegde. Gij moet mij vergeven, zoo ik u onrechtmatig en onbillijk ontsloeg en u daardoor misschien in groote moeilijkheid bracht. Hebt gij reeds een andere betrekking?”

„Neen, mijnheer, 't is zoo gemakkelijk niet, onder een zwaar vermoeden aangenomen te worden.”

„Hoe hebt ge u dan die drie maanden gered, daar ge mij toch wel eens verzekerd hebt, dat gij geen middelen hadt?”

„Zooals ieder zich redt, die zijn gezin met vier à vijf gulden per week onderhouden moet, mijnheer!”

„Mijnheer Marle, ik zal het weêr goedmaken en ik ben daarom blijde, dat gij nog geen andere betrekking gevonden hebt; nu kan ik u geheel in uw eer herstellen. Kom morgen te tien uur op het kantoor. Gij neemt van nu aan Jansen's plaats in! Wij kennen elkaar!”

„Mijnheer, doe dat toch niet! Denk aan het talrijk gezin van den boekhouder! Breng hem niet tot den bedelstaf!”

„Spreek mij er niet over, mijnheer Marle! Nog beden avond ontsla ik hem. Hij mag dankbaar zijn, dat ik hem niet aan den rechter overgeef; dat heeft hij anders dubbel verdiend!”

„Mijnheer, doe geen overijde stappen! Maak zijn vrouw en kinderen niet ongelukkig. Ik weet bij ervaring, welk een toestand zulk een gezin toegaat. Geef hem den tijd om een andere betrekking te zoeken en laat zijn misslag bedekt blijven.”

„Gij weet niet, voor wien gij pleit! Neen, zeg ik u, de sehelm zal het weten, dat hij mij zoo schandelijk bedroog en misleidde. Geen woord meer over hem!”

„Toch nog één woord, mijnheer! Wees barmhartig! Bespaar u zelf het verwijt, onschuldige kinderen ongelukkig gemaakt te hebben. Doe het ter wille van zijn gezin. Ik wil mij gaarne nog een tijdlang behelpen.”

„Het kan niet, Marle!”

„Mijnheer Geurtsen, ik bid u, doe mij dit genoegen. Ik laat u niet los, eer gij het mij belooft.”

„Marle, de lage vleier verdient uw buitensporige edelmoedigheid niet, doch . . . welaan, om uwentwil zal ik hem tijd geven, mits hij tegen het einde des kwartaals gereed zij!”

„Ik dank u! Het zal u niet berouwen, mijnheer!”

„Roep nu uw vrouw eens, mijnheer Marle. Ik wenschte u beiden nog wat te zeggen.”

De heer Marle begaf zich naar de huiskamer met een gelaat, waarop het innerlijk geluk des harten te lezen stond. „Marie, de Heere maakt alles wel!” zeide hij, terwijl een vreugdetraan in zijn oogen opwilde. „Mijnheer Geurtsen wenscht ons beiden te spreken. Ga even met mij!”

„Mejuffrouw,” zeide de heer Geurtsen, na de gewone begroetingen, „ik heb uw man en uw gezin bitter verongelijkt, doch het was niet mijn schuld. Men heeft mij aangaande den heer Marle schandelijk misleid. Gij hebt daardoor geleden met uw kinderen. Vergun mij, mijn ongelijk te herstellen.”

Bij deze woorden haalde de heer Geurtsen zijn portefeuille te voorschijn, en daaruit drie bankbiljetten nemende, overreikte hij ze zijn onthutsten bediende.

„Ziehier uw salaris van de verlopen drie maanden. Stel uw komst ten kantore maar uit tot nader order, doch beschouw u van nu aan als mijn boekhouder, mijnheer Marle.”

De beide echtgenooten konden nauwelijks woorden vinden, om hun blijdschap en dankbaarheid uit te drukken, doch de heer Geurtsen wilde dan ook niets van dank hooren. Wat hij gedaan had, rekende hij zich tot plicht. Toen hij vertrokken was, zeide de heer Marle tot zijn echtgenoot:

„Wel, Marie! is God niet goed over ons? Eer nog het water aan de lippen gestegen is, is Hij met Zijn hulp ons nabij.”

„Die op den Heere vertrouwen, hebben geen gebrek aan eenig goed,” antwoordde zijn echtgenoot geroerd.

Ongeveer zes maanden waren verloopcn. De heer Marle was boekhouder op het kantoor van den heer Geurtsen en weér was de Zaterdagavond een feestavond voor Willem en Lize, als vader met een opgeruimd gelaat van het kantoor kwam. Op zekeren avond vinden wij de echtgenooten samen, nadat de kinderen ter rust gegaan waren. De heer Marle scheen in gedachten verdiept en zag naar buiten, waar de laatste stralen der ondergaande zon haar purper diep en donker in de glazen weérkaatsen.

„Waarover denkt ge, Willem? Gij zijt zoo stil heden avond! Hindert u iets?” zeide zijn echtgenoot.

„Mij? Niets, Marie! Ik dacht over Jansen en heb diep medelijden met hem en zijn gezin. Van morgen vernam ik, dat hij zijn woning verlaten moet en hij weet niet, waarheen.”

„'t Is ongelukkig!” zuchtte juffrouw Marle, „doch onze bovenkamers raken toch ledig. Wat dunkt u?”

„Zoudt ge het goed vinden? Ik dacht daarover, maar durfde het niet aanroeren.”

„Wel zeker vind ik het goed, althans beter, dan dat hij met zijn gezin op straat gezet wordt.”

„Goed! Dan zal ik hem een briefje schrijven.”

De heer Marle zette zich voor zijn schrijfflessenaar en schreef het volgende:

„Mijnheer!

Heden morgen vernam ik, dat u plan gemaakt hebt om van woning te veranderen. Nu vertrekken onze huurders naar elders, zoodat onze bovenkamers bij het begin der volgende maand ledig staan. Zoo dezo u voegen, heb ik de eer, ze te uwer vriendelijke beschikking te stellen. De huurprijs is zoo matig mogelijk en zal u zóó weinig bezwaar geven, naar ik mij vlei, dat wij hierover niet behoeven te spreken. Gelieve ons spoedig met eenig antwoord te verplichten en geloof mij, met vriendelijke groeten aan u en de uwen,

LEd. dw.

MARLE.

„Vindt ge het zoo goed, Marie?” vroegde de heer Marle, terwijl hij het schrijven aan zijn echtgenoot overhandigde.

„Uitnemend! Grietje kan het wel medenemen, als zij uitgaat. Zij moet toch nog boodschappen doen. Ontmoet ge Jansen nog wel eens?”

„Eergisteren kwam hij mij tegen. Hij schijnt toch iets te veranderen. Den eersten tijd was het, alsof hij opzettelijk uitging om mij te ontmoeten, en ik zal den blik vol verachting en doodelijken haat, welken hij mij dan toewierp, niet gauw vergeten. Doch de laatste weken zie ik hem niet geregeld meer en zelfs sloeg hij een paar malen een zijstraat in, als hij mij in de verte zag.”

„Als ik er eigenlijk aan denk, hoe hij tegenover u en anderen geweest is, dan”

„Daarover moet ge niet denken, Marie. Indien de Heere ons dood, naar hetgeen wij voor Hem geweest zijn, dan waren wij diep te beklagen.”

„Krijgt hij nog altijd zijn geld?”

„Gelukkig ja. Straks heb ik hun weder zeven gulden gezonden, waaronder vier van den heer Geurtsen. Deze zeide mij gisteren, dat Jansen de vorige week bij hem geweest was, om te onderzoeken, of hij die wekelijksche weldaden aan zijn ouden patroon

verschuldigd was en er hem voor te danken. Hij had mij daarbij genoemd als de oorzaak van zijn ondergang, doch de heer Geurtsen heeft mij tegenover hem gerechtvaardigd en daaraan schrijf ik grootendeels zijn verandering te mijnen opzichte toe."

"Ik vind het een ondankbaar soort menschen. Er is toch bijna geen avond voorbijgegaan, of ik heb hun het een of ander gebracht, doch het wordt aan de deur ontvangen, alsof men het besteld had."

"Ze kennen u zeker niet, Marie."

"Wel mogelijk, doch ze konden ten minste daarvoor bedanken, in plaats van het door een der kinderen aan de deur te laten aannemen. Hoor eens, Willem, dat hindert mij wel een beetje. Ik geloof, dat ik het voortaan maar aan Grietje zal medegeven."

"Doe dat niet, Marie! Dan wordt hun armoede veel te veel bekend. Kom, overwin uzelf en ga hiermede voort. Is de Heere niet ons loon? Zoo wij in ons zelf het bewustzijn hebben, dat we Hem behagen, zie, ik geloof dat de dank van menschen onzen vrede niet verhoogen kan."

"Nee, doch zij moesten zelf niet anders kunnen!"

"Och, ieder heeft zijn eigenaardige gebreken! Wij hebben de onze, zij de hunne, en een weldaad te ontvangen, als men ze vroeger niet noodig had, is geen gemakkelijk werk."

"Nee," antwoordde juffrouw Marie, met een zucht. "Nu, 't is ook niet goed van mij, maar het stuitte tegen mijn gevoel."

"Dat begrijp ik, kindlief, maar laten wij voortgaan en op Hem zien, die zichzelf voor ons gegeven en Zijn bloed voor ons gestort heeft, toen wij nog vijanden waren."

III.

Overwonnen en Gewonnen.

Twee dagen giugen voorbij na dit gesprek tusschen de beide echtgenooten. Het was reeds laat in den avond, toen een man van middelbaren leeftijd, met gebogen houding en den hoed in de oogen gedrukt, voor de woning van den heer Marle stilstond. Hij zag schuchter in het rond en scheen met zichzelf in tweestrijd, of hij bellen zou. Nóg een blik om zich heen en haastig greep hij de hol.

„Is mijnheer tehuis?” vroegde hij aan de meid, die de deur opende.

„Ja, mijnheer!”

„Vraag dan eens, of ik hem een oogenblik alleen spreken kan.”

„Wie mag ik zeggen, dat er is, mijnheer?”

Doeh Jansen deed, alsof hij haar niet verstond, en de dienstbode ging naar binnen, nadat zij de deur achter den bezoeker gesloten had.

„Wenschte u mij te spreken?” zeide de heer Marle, die zich tot den laten bezoeker begeven had.

„Gaarne, indien het mag, een oogenblik!” prevelde de bezoeker zichtbaar verlegen.

„Mijnheer Jansen, zijt gij het?” riep de heer Marle verbaasd.

„Jansen,” herhaalde deze op vasten toon, „gij weigert toch niet, mij te ontvangen, mijnheer Marle?”

„Wel, mijnheer, kom in de huiskamer!”

„Neen, laat mij u alleen spreken, als het kan!”

„Zooals u verkiest! Mag ik u voorgaan?”

„Mijnheer Marle,” begon Jansen, nadat zij beiden gezeten waren, „ik verfoei mijzelf, ik ben een boos mensch. Ik kom u danken voor al uw goedheid, die ik waarlijk niet aan u verdicnd heb.”

„Och, mijnheer Jansen, zwijg daarvan! We moeten elkander helpen, als we in den nood zitten. Wij hebben u toch niet beleedigd, door hetgeen we deden?”

„Beleedigd, Mijnheer? Gij hebt mij en de mijnen voor algeheel ondergang bewaard: dat heeft mijnheer Geurtsen mijzelf verzekerd. En toch — ik heb u schandelijk behandeld; ik heb uw goeden naam bevlekt, om de aandacht van mijn misdaad af te leiden. Ik heb u en uw gezin in het verderf willen storten. Ik ben een ellendig mensch, mijnheer Marie.”

„Doe uzelf geen verwijten, mijnheer Jansen. God heeft mij en de mijnen uit den nood geholpen. Spreken wij over uw zaken!”

„Verwijten? Ik verwijt het mij honderdmaal. Indien het u mogelijk is, — vergeef het mij, mijnheer Marie. Uw weldaden, uw voorkomende vriendelijkheid branden mij in de ziel! Vergeef mij mijn slechte behandeling van u en de uwen.”

„Gaarne geef ik u de verzekering, dat ze u reeds lang vergeven was. Ook heb ik geen poging gedaan, om u van uw plaats te dringen en mijzelf daarop te zetten.”

„Ik weet alles, mijnheer. In het eerst heb ik mij tegen al uw edelmoodigheid verzet, doch 't is mij onmogelijk, dit langer te doen. Gij hebt een trotschen vijand overwonnen.”

„Dat doet mij genoeg, mijnheer Jansen. Ik heb voor u trachten te doen, wat de Heere wil, dat we aan onzen naasten doen zullen.”

„Uw naaste!” riep Jansen uit, „doch ik was uw doodvijand. Ik stortte u en uw familie in een afgrond, waarvan ik al het verschrikkelijke zelf zou gevoelen, zoo uw voorspraak, uw hulp mij daarvoor niet vrijwaarden.”

„Dat heeft mij mijn Heiland geleerd, mijnheer. Hij bad voor degenen, die Hem verwondden. Zoo zij Hem kendet, zoudt ge u hierover niet zoo verwonderen. Ik wenschte voor u, dat zij Hem leerde kennen.”

„Vroeger heb ik Hem veracht. Nu ben ik te slecht, dan dat Hij mij zou aannemen.”

„Mijnheer Jansen, zij kent Hem niet: daarom kunt zij alleen zoo spreken. Hij kwam juist voor hen, die zich zondige en slechte menschen gevoelen, die geen vrede met zichzelf vinden kunnen.”

„Vrede!” herhaalde Jansen en bedekte het gelaat met de handen.

„Onrust hier en daarbinnen! Altijd onrust!”

„Ga tot Hem! Hij zal u rust geven! Wilt gij Hem leeren kennen?”

„Gaarne! Zoo kan ik niet langer leven!”

De heer Marle nam een Bijbel uit de kast en dien Jansen aanbiedende, zeide hij: „Lees dit boek voor u en uw gezin, mijnheer, en moge de Heere God het voor u allen zegenen! Doch u hebt mijn schrijven ontvangen. Wilt u de kamers ook zien?”

„Uw aanbod is zeer vriendelijk, doch . . . ik kan . . . ik mag niet . . . Ik zal u niet kunnen voldoen!” stamelde Jansen.

„Daarover spreken we later wel eens. Indien dat uw eenig bezwaar is, zullen wij de zaak maar voor afgesproken houden.”

„Mijnheer Marle,” zeide Jansen, en de hand van zijn weldoener grijpende, drukte hij die met vuur, „gij zijt een goede engel voor mij en de mijnen. Vergeet toch alles, wat ik deed! Ik zal nimmer vergeten, wat gij aan mij en de mijnen hebt gedaan!”

„Dank den Heere daarvoor, mijnheer Jansen; maar wilt ge niet eerst eens de bovenkamers zien?”

„Mijnheer, als gij mij niet vriendelijk opnemen wildet, zou ik in een der achterbuurten een optrek moeten huren. Ik ben, ook zonder ze te zien, overtuigd, dat uw vertrekken meer levensvreugde voor mij en de mijnen opleveren zullen.”

„Aangenomen dus! Ge zult ons genoeg doen, zoo u met uw echtgenoot nog eerst eens kennis komt maken met mijn vrouw.”

„'t Is te veel, 't is te veel, mijnheer Marle. Waarmede zal ik het u ooit vergelden?”

„Laten wij daarover niet meer spreken, mijnheer Jansen. Mijn vrouw zal het aangenaam zijn, u spoedig samen te ontvangen. Hebt ge nog geen uitzicht op de eene of andere betrekking?”

„Nog op niets, mijnheer,” zeide Jansen zuchtende.

„Niet den moed opgeven! De Heere zal u niet verlaten, zoo gij het maar bij Hem zoekt! Wellicht stelt Hij u spoedig in de gelegenheid, uw zaken te herstellen.”

„Diep getroffen, nam Jansen afscheid en met den Bijbel in de hand wendde hij zich, in duizend godachten verdiept, naar zijn eigen woning. Weldra had hij ze bereikt. Zijn echtgenoot was alleen; haar gelaat droeg de sporen van kommer en verdriet.

„Wat zijt gij lang nitgebleven, Jakob!” zeide zij. „Hoe zijt ge ontvangen?”

„Als ik jegens Marle gehandeld had, zooals hij jegens ons doet, dan had hij mij niet vriendelijker kunnen ontvangen. Ik begrijp er niets van. Die menschen zijn honderdmaal beter dan wij.”

Hij wierp zich op een stoel neder en den Bijbel op de tafel leggende, staarde hij somber voor zich heen.

„Kom,” zeide zijn echtgenoot, „zit nu maar niet weder te praktiseeren. Dat helpt toch niets!”

„Mina, we moeten anders worden. Ik ben een slecht mensch. Ik wenschte, dat ik zóó was als Marle. Hij heeft mij een Bijbel medegegeven en ik wil dien lezen ook.”

Juffrouw Jansen zweeg een oogenblik. In gedachten verdiept staarde zij naar den grond. Eindelijk antwoordde zij: „Ik heb er dezer dagen ook dikwijls over gedacht. Wij leven als heidenen en bekommeren ons om God noch Zijn gebod. Ik kan mij nog niet begrijpen, dat die menschen zich zóó aan ons lieten gelegen liggen, daar wij hen zoo slecht behandeld hebben en we door onze eigene schuld in het ongeluk geraakt zijn.”

„Juist het voorbeeld van Marle heeft mij doen zien, hoe ellendig het met mij gesteld is, en ik heb er geen rust onder, evenmin als gij,” antwoordde Jansen.

„Wat zullen we er aan doen? Wij kunnen er toch niets aan veranderen? Ik wenschte wel, dat het anders was!”

„Laten wij God om vergering vragen en bij Hem kracht zoeken, om beter te worden!”

„Wij hebben zoolang met Hem gespot. Zou Hij nu Zijn ooren voor ons niet sluiten?”

„Marle verzekerde mij het tegendeel en gaf mij den raad, veel in den Bijbel te lezen, indien ik meer van God weten wilde. Wij zullen het samen doen.”

„Hebt ge daarover dan met Marle gesproken?”

„Ja, hij nam mij geheel voor zich in door zijn edelmoedigheid en ik begrijp nog niet, hoe ik zoo heb kunnen zijn tegen hem. Ik zou thans mijn gansche hart voor hem kunnen uitstorten. Doch maak nu voort! Als de tafel opgeruimd is, wil ik u wat voorlezen.”

„Gelukkig!” riep zijn vrouw uit, „eindelijk zal het dan ook in ons huis worden, als bij mijn ouders. Jakob, ik heb geen Bijbel meer gezien, sinds we getrouwd zijn.”

„Marie! hebt ge nog spijt van de vernedering, die ge uzelf hebt getroost?” sprak de heer Marie tot zijn echtgenoot, toen hij met een helder gelaat de huiskamer binnentrad.

„Spijt? Neen, doch wat is er dan?”

„Mijnheer Jansen was daar!”

„En hebt ge al dien tijd met hem gesproken?”

„Ja! We hebben vurige kolen op zijn hoofd gehoopt en zijn hart gewoanen. Hij heeft een Bijbel mede naar huis genomen.”

Julfrouw Marie antwoordde niet, doch een traan welde op in haar oog, een traan van stille vreugde, van dank jegens God.

„Komen ze hier?” vroegde zij eindelijk en toen haar echtgenoot haar een bevestigend antwoord gaf, vervolgde zij:

„Dan mag ik nog wel wat aanstalten maken. 't Is over een paar dagen al de eerste en er moet boven nog heel wat gedaan worden.”

„Kan ik u helpen?” vroegde de heer Marie schertsende.

„Dat zou niet onaardig zijn, doch . . . dat is niets. Nu doe ik het met genoegen.”

IV.

Christenen metterdaad.

Verplaatsen wij ons een oogenblik op het kantoor van den heer Geurtsen. De boekhouder is afwezig en de klerken zijn in druk gesprek met elkander.

„Raad eens, wat ik daareven vernam!” zegt de heer Borster tot zijn buurman, die druk voor zijn lessenaar zat te pennen.

De aangesprokene hield een oogenblik op en den heer Borster met een nieuwsgierig gelaat aanziede, antwoordde hij:

„Dat kan ik slecht raden! Wat dan?”

„Wel, Jansen komt bij Bosch op het kantoor!”

„Zoo waarlijk, is het hem eindelijk gelukt? Dat is zeker weer het werk van Marle. Begrijpt ge den boekhouder?”

„Begrijpen? Neen, doch ik zeg maar, dat hij een voorbeeld van edelmoedigheid is. Verbeeld u, dat Jansen al drie maanden in zijn huis woont en, als ik mij niet vergis, mag Marle hem nog wel de huur er bij geven, anders vat ik niet, waar ze van leven, de Jansens!”

„En hij was zijn doodvijand, he?”

„Dat zal waar zijn! Jansen heeft niet opgehouden, eer hij Marle hier weg had.”

„Hoor eens,” zeide een derde, „de boekhouder is een kwezel. Hij lijkt wel dwaas, iemand, die hem voortdurend benadcelde, die tegen ons niets kon doen dan vloeken en schelden, in zijn huis te nemen en hem te behandelen, alsof hij altijd zijn vriend geweest was! Is me dat die Jansen waard?”

„Een kwezel!” riep een derde, „ik wilde wel, dat er duizend zulke kwezels in de stad woonden en ik er een van was. Neen, hoor! Ik haat de lui, die zoo vroom en mooi praten kunnen, terwijl hun handelingen van het tegendeel getuigen. Maar voor Marle's vroomheid heb ik eerbied gekregen.”

„Dat is waar!” zeide Borster, „wie daarover wat zeggen wil, dood, geloof ik, beter, het zelf eerst eens te probeeren. Dit weet ik ten minste wel, dat ik het nooit van mij had kunnen verkrijgen. Marle is een edel mensch en een voorbeeld voor ons allen.”

„Jansen is er trouwens heel wat op veranderd,” sprak een jongman aan de overzijde van den lessenaar. „Ik heb hem een paar malen gesproken, doch hij zeide, dat hij voor altijd van de koffiehuizen afscheid genomen had.”

„Houdt gij u dan nog met hem op?” vroeg een ander. „Daar heeft hij ons waarlijk niet naar behandeld. Neen, hoor, ik keer hem den rug toe, als ik hem zie.”

„Nu ja, ik heb toch altijd nog medelijden met hem, doch hij is het eigenlijk niet waard.” zeide het jonge mensch.

„Hoor eens!” zeide de heer Borster, „ik merk wel, dat we allen nog een lesje mogen halen”

Daar kwam de boekhouder binnen en het gesprek werd afgebroken.

Wij staan aan het eind van ons verhaal. De latere lotgevallen van de beide boekhouders kwamen mij niet ter oore. Alleen werd mij langen tijd na het gebeurde in dit verhaal verzekerd, dat de beide familiën in vriendschap samen leefden en Jansen nog altijd het bovenhuis van den heer Marie bewoonde. Wij hopen echter, dat onze jonge lezers dit verhaal tot hun eigen voordeel zullen gelezen hebben. Zoolang wij den Heere niet kennen, leven wij in onvrede met onszelf en onzen naaste. Doch Zijn liefde verzoent ons met elken vijand en leert ons liefhebben, die ons haten.

„Wie daar zegt, dat hij Hem liefheeft en haat zijn broeder, die is een leugenaar!” ziedaar een kenmerk, dat de Apostel den liefde ons gaf van den waren volgeling des Heeren. Hoe gaarne wenschten wij, dat al onze jeugdige lezers dit woord diep in hun hart schreven of, zoo gij liever wilt, het woord onzes Heilands: „Indien gij liefhebt, die u liefhebben, wat loon hebt gij?”

„Ik zeg u: hebt uw vijanden lief, zegent hen, die u vervloeken, doet wel dengenen, die u haten en bidt voor dengenen, die u geweld aandoen en u vervolgen, opdat gij moogt kinderen zijn van uw Vader, die in de hemelen is.”

En zoo wij liefhebben, die ons haten, welk loon hebben wij dan? Ook deze geschiedenis antwoordt ons daarop. Wij zullen daarmee de rust van ons eigen hart bewaren en ons uit den vijand een vriend maken. Het zal ons een heerlijk gedachte zijn, dat wij, zwakke menschen, in de verte de voetstappen mogen volgen van Hem, die voor Zijn vijanden bad en voor Zijn haters aan het kruis stierf. Wij zullen onzen medemenschen roonen, dat zij, die den Heere dienen en liefhebben, in waarheid beter en gelukkiger zijn, dan zij, die zonder Hem den levensweg bewandelen en slechts hun hoogste geluk zoeken in de bevrediging huance

zondige begeerten. Daardoor zullen wij anderen winnen voor Zijn dienst en het gotal vergrooten van Zijn onderdanen.

Welk loon? De Heere Jezus zelf zal uit den hemel met een vriendelijk oog op ons nederzien en ons zegenen, omdat wij in alle zwakheid Hem trachten te behagen, omdat we Hem metterdaad toonen, dat wij Hem liefhebben, dat Zijn liefde ons dringt, ook onzen vijand wèl te doen. Zeg mij, lieve lezer, is u dat niet een weinig zelfverloochening waard?

't Is waar, mishandling te vergeten
Blijft steeds een zware plicht;
Maar, als voor God een goed geweten
Ous vrijspreekt, valt het licht.
'k Wil mij verbeeteren en niet klagen,
Dan leert mijn vijand mij,
Dan leer ik wijzer mij gedragen,
Hoe leed hem dit ook zij.

Om hem zijn wrevel moe te maken,
Vergeef ik hem mijn leed,
En ben, waar 't ooit zijn heil moog raken,
Tot zijnen dienst gereed,
En wordt hij, tot zijn leed en schade,
Door weldoen meer verwoed,
'k Wil voor hem bidden om genade
Tot God, Die mij behoedt.

